

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
<p>Tavaszi előtt.</p> <p>Hogy mit rejt az idő méhe magában, azt senki sem tudja. Talán, akik a kormányzésekben és a vezérkari irodában ülnek, azoknak van valami sejtésük arról hogy az elkövetkező hetek mit hozhatnak, talán azoknak több reményük lehet a normális viszonyok helyreállítására, de hogy mi, a nép, a lakosság, nem tudunk semmit a jövőről, az bizonyos.</p> <p>De nem is baj, ha nem tudunk. Mindnyájan tudjuk, hogy a nagy küzdelem, amelynek részeseivé lettünk, csak a mi diadalunkkal, a mi győzelmünkkel végződhetik, tudjuk, hogy minden nap, minden óra csak közelebb hozhat bennünket az ünnepnaphoz, amelyen kivirít újra a vidámság az arcokon, viszontlátás és öröm könnyei fognak ragyogni a szemekben, minden perc csak közelebb hozza az áldott és várt békét.</p> <p>Ebben a reményben nézünk az elé az új időszak elé, amelyet március hoz számunkra. Nemsokára kalendárium hivatalos szava szerint tavasz lesz és a múlt tavasz is örömeiket, megnyugvásukat biztosítékot hozott számunkra.</p> <p>Átküzdöttük a telet és ezzel ismét a</p>	<p>küzdelem helyett a termékeny munka időszaka következett el ránk. A magyar haza az agrárország, és az agrárország életének, megélhetésének, fennmaradásának lehetőségét a tavaszi munka biztosítja. Tudjuk nagyon jól, ma minden mezőgazdasági munka nehezebb, mint bármikor volt, hiszen a legerősebb, legjobb munkáskezek a haza, a föld védelmében küzdenek messze csatatereken, de éppen ezért fokozottabb, megfeszítettebb munkával kell a tavaszi heteket kihasználni.</p> <p>Emlékezzünk csak vissza a múltévre. A mi agrárországunkban a tejjel-mézszel, búzával folyó Kanaánban már január végén kukoricakenyeret kellett, ennünk, mert a termés nem volt jó s mert a természettel nem gazdálkodtunk eléggé. Most már másnak kell lenni a helyzetnek. Az idei tél és az idei tavasz kezdete megmutatta, hogy tud ez az ország takarékos lenni, tud beosztani, ha kell és tud eleget termelni, ha erre meg van a megfelelő igyekezet.</p> <p>Ne bízzuk el magunkat, hogy a magyarok Istene megsegít bennünket mint ahogy még eddig megsegített, hanem dolgozzunk, mindenki a maga hatáskörében, hogy az entente lagalávalóbb de egyszerűségi leggrandiózusabb hadi terve, a kiéheztetési terv, továbbra is</p>	<p>mondjon csütörtököt úgy, mint ahogy eddig csütörtököt mondott.</p> <p>Hatóságaink lassan megtalálták a módját annak, hogy megakadályozzák hatósági intézkedésekkel lelketlen üzorsorások és önző emberek spekulációját, azoknak, akik nem árdrágítók és nem liszt és gabona elrejtők, arról kell gondoskodniuk, hogy az ország valóban ellegyen látva a jövő évre is gabonával és élelmiszerekkel.</p> <p>Nem tudhatjuk, senki sem tudja meddig tarthat a háború. Jobb félni, mint megijedni, mondja a magyar közmondás és itt a félelmet jelképezze az előrelátás, a gondoskodás arról, hogy mindenkinek legyen ennivalója, hogy senki se éhezzen, akkor az ország ellenálló képessége továbbra is törhetetlen lesz.</p> <p>Mindnyájuk közös érdeke, hogy a tavasz hetei ne muljanak el télenül, hanem megfeszített erővel folyjon a tavaszi munka, akkor továbbra is nyugodtan, öntudattal haladhatunk kitűzött célunk, az áldásos béke felé, amelyet így biztosan el is fogunk érni.</p>
<p>Mi.</p> <p><i>Németh Boske úrhölgynek ösztönzéséért köszönettel küldöm.</i></p> <p>Vagyunk még egypáran — Jaj, sokan elmentek — Csendességben sírók, keserűek, szentek.</p> <p>Vagyunk még egypáran; Hallgatásunk vétek S hiába beszélnek, meg nem értenék.</p> <p>Pedig bánatunktól Hangos az ég tája, Ágyu az ágyunak szónkat prédikálja.</p> <p>Tengere a könnynek, Árja vérzőnnek, Mind mind a mi néma beszédünkkel jönnek.</p> <p>Mind, aki imát mond, Mind, aki felsóhajt, Ajkán töredezzve emleget egy óhajt,</p> <p>Aki gyászruhát öl, Szörnyű kérdést kérdez, Fájó szívét verve, jajongva miértez;</p> <p>Imára cseréli, Siralomra váltja, Ami hallgatásunk nagy, keserű vádja.</p>	<p>Vagyunk még egypáran — Jaj, sokan elmentek — Csendességben sírók, néma vádlók, szentek.</p> <p>Por Tamás.</p> <p>Én is jártam arra.*</p> <p>Igen. Én is jártam arra... amerre nem virágot hincinnek a katonákra s ahol a vér-rózsák teremnek Három keserves, hosszú, de sohasem unalmas három hónapig. Meg még vagy egy félig. Naplót se vezettem, jegyzeteket se csináltam és mégis úgy emlékszem majd minden nagyobb pillanatra, mint az első szerelmes csókra, amelynek ízét az örökkévalóságban is érezni fogom az ajkamon. Pedig sokszor úgy tűnik fel, mint egy rémesen szép álom, melyet áhitattal mesélek el annak, aki éppen meghallgatja. És amint mesélem, meg megborsózik a hátam, vagy elmosolyodik ajkam, sőt ha könny jönne szemembe, azon se csodálkoznék, hiszen ott is megesett... úgy néha... néha.</p> <p>Még itthon is, mikor azon a napfényes májusi reggelen sorakozva állt az indulásra kész két század, lábnál a puská s vigyázz!... szórnyaló hangja belesírt a remegő levegőbe, a napsugára táncolva játszott a tükörfé-</p> <p>*Olvassák úgy, mint családi körben elmesélt emlékeket a kandalló mellett... barátságos téli estéken.</p>	<p>nyesre tisztított vérhangszeren, meghajtották a csokrétság, selyemszallagos szép nemzeti zászlókat: a sok száz bakaszem könnytelve csillogott... nek-m is le kellett hajtanom lopva a fejemet, nehogy az arcomon görddüljön végig az áruló gyengeség... Leesett a földre, száraz ajka beitta, hogy nyoma se maradt.</p> <p>Akkor még nem hittem, hogy tizenkét óra múlva nevetgélve fogunk flörtölni a szolnoki lányakkal, akik a hatvannyolcasok bucsuztatására jöttek ki az állomásra. A mi vonatunk is ott ácsorgott délután kettőtől este fél tizenegyre s Istentem, lehet-e azt rossz néven venni azoktól a szőke, meg barna aranyos honleányoktól, hogy a rokonok és ismerősök után minket is csókkal bucsuztattak el, mikor arra az utra indultunk, amelyről bizony nem jöttünk valamennyien vissza.</p> <p>És nekünk pedig megjött tőle a kedvünk s lelkünkben feltámadt a remény és akarat között létező valamilyen nagyon bátorító és megnyugtató érzés, hogy vissza fogunk és vissza kell jönnünk!</p> <p>Szolnoktól aztán kedélyesen telt el az utazás, csak egy szomorú pillanat volt, mikor Valócon túl Beszkidnál az alagútban elrobogott vonatunk a piros lámpa mellett, melynek halvány fénye pislantásából megértettük a bucsuztatót: Isten veletek magyar fiúk, eddig volt a Haza... innen idegen!...</p> <p>Senki sem vezényelt s mégis egyszerre kezdünk valamennyien: »Hazádnak rendületlenül!...</p>

Adjunk a vak katonáknak!

Háborus izléstelenségek.

Tekintsünk vissza 1914 nyarára, amikor királyi szózat hadba szólította a nemzetet. Mit láttunk akkor a városok és különösen a főváros utcáin?

A gyárosok rögtön elárasztották komiszabbnál komiszabb tucatportékájukkal a kereskedőket, természetesen számítottak a kereskedők és a közönség egyrészt izlésbeli tudatlanságára. — Hangoztatom, hogy ezen árukkal nagyjából külföldi gyárosok és kereskedők boldogították egyen a magyar kereskedőket és közönséget, — a kereskedők átvették ezen árukat és a közönség persze mindennek felül.

A háboru kitérősekor láttunk izléstelenül feldíszített kirakatokat, különböző rangú és rendű csunya jelvényekkel, Ófelsége és a német császár az eltorzulásig felismerhetetlen, rossz és művésziellen kivitelű arcképeivel, u. n. falitányérok, a közepén valami tarka, színes folt, azt hiszem rohamozó katonák lehetnek azok. Természetesen ezeket a dolgokat még most is látjuk, avval a különbséggel, hogy még nagyobb számban és még cifrábbakat. — Nem akarom itt a háborus izléstelenségek fejlődésében a kronologikus sorrendet betartani, csak a nagy tömegből akarok itt egynehányat kiragadni, amelyeket ágszólván vagy mindenki látott, vagy pedig az aktualitás hatása alatt saját maga is részt vett azoknak terjesztésében, természetesen itt nem az ügy-nököket értem, akiknek az egyszerű keresetet jelentett, hanem magát a közönséget — a nagyközönséget.

Ragadjunk ki tehát ebből a díszes csoportból néhány tuskés virágszálat. — Adjuk át az elsőseget udvariasságból a nőknek, a honleányoknak, a Zrínyi Ilonák, egy nő tudóainak.

A háboru elején vörös-kereszt és ápolónői tanfolyamok alakultak; a hölgyek, akik azon tanfolyamokon résztvettek és gyöngye karjaikat felajánlották sebesült és beteg katonák fájdalomnak enyhítésére, mindenki részéről hálás elismerésre tarthatnak igényt; persze voltak gyengébb lelkűek, akik hamarosan megunták a dicsőséget. — Hát kérem azok a bizonyos vörös-kereszt ápolónők — tisztelet a kivételnek — legelőször a fényképészhez siettek és ápolónői ruhában „szolgálati időm emlékére” roppant izléstelen fényképeket csináltattak, amelyekkel aztán rokonaikat, ismerőseiket, barátai-

ikat és — esetleg — ideáljait boldogították. Napirenden volt az, hogy korzó idején nem egy önkéntes ápolónőt láttunk sétálgatni, karján a vörös-keresztrel, körülvéve a hódolók egész rajától. No de hát nem is erről akarok itt írni, hanem azon tucatportékákról, amelyek a művészi szép ellen vételnek.

Ki ne látta volna az u. n. katonablúzokat, amelyeket egyes urinők viseltek, de viseltek azokat egyes szakácsnők és szobalányok is. Ezek a blúzok mind idegenből származtak át hozzánk a zöld vagy piros hajtokakkal, rézgombokkal és csillagokkal együtt. — Csak csodálom, hogy akadnak azokra vevők, amikor azok nem emelték egyes nők bájjait, sem pedig leplezték egyes nők testi fogyatkozását és éppenséggel nem hirdették, hogy igenis létezik egy magyar műipar és létezik teheséges iparművészek és létezik egy magas fokú álló magyar népművészet. Ezek az idegen gyárosok és kereskedő urak, ha izlést akarnak tanulni, látogassák meg egyszer Kalotaszeg, Mezőkövesd, Sárköz, Halas egyszerű parasztságasszonyait.

Nézzük meg egy nőnek a kezét: az új-jain hadieréklye gyanánt ott éktelenkednek patkószegből formált vagy lőszorból készült gyűrűk, ezek az u. n. hadi gyűrűk. Ezek a hadi gyűrűk különösen az utóbbi időben igen nagy kellendőségnek örvendenek. Először állítólag orosz hadifoglyok készítették, de most már játékgyárakban is állítják elő, mint valami etnographiai unicumot.

Izléstelenség dolgiban nem maradnak a hadigyűrűk mögött az urak mellűk és „nyakék”-ek, amelyek az aktualitás bélyegét hordják magukon, de éppenséggel nem fejezik ki méltóan a komoly nagy időket. Ezek a mellűk és „nyakék”-ek rendszeren a német vaskeresztet ábrázolják; sem rajz, sem forma, sem anyag szempontjából nem felelnek meg rendeltetésüknek; de hangsúlyozom, hogy ha valami művészi kivitelű és izléses, az még nem jelenti azt, hogy drága és itt felhívom a hölgyek figyelmét Zutt R. A budapesti iparművész tanár munkáira, amelyeken a háborus szimbólumok, mint motívumok, művészi módon vannak felhasználva és amellet ugyanazon áron beszerezhetők, mint a bazároknak látható importált holmik.

Nézzünk most körül egy kissé az üzletekben. — A játékszerkereskedésekben láttunk színes rongyokat kitömve hozzaragasztott emberi fejhez hasonló gömböcskékkel

Világot gyújtani lehetetlen volt, már csak azért sem, nehogy rossz példával járjunk elő a legénységnek... Ugy szerettem volna megkérdezni valakitől, hol vagyunk. De kinek volt kedve hangosan szólni?!

És jött is nem sokára, hogy „indulj”... és mentünk tovább míg ki nem értünk a vízből s azontul szép széles és egyenes országútra, melyen tovább szöhetünk menetközi almáinkat alom nélkül...

Olyankor úgy szembe jutott, ha most olyan messzelátó volna, amelyen az én drága jó anyám reánk nézhetne... és a következő gondolatom már az volt: de jó, hogy nincsen olyan messzelátó!...

Nem felejttem el. Másnap hajnali félháromkor értük el célunkat, Komarovtól északra álltunk meg tizenegyórás szakadatlan menetelés után. Míg kijelölték az egyes századok helyét, a zászlóalj egy körülből öt-hatszáz lépés hosszú szakadéknak szorogott s dőlt le ki jobbra, ki balra... Mi is felhasználtuk a pár percnyi állást s a harmatos fűbe leheverentünk... Egyik szakasparancsnok társam előhúzott egy-egy konyakos üveget elég tele tartalommal, mire körbejárt, elég üresen került vissza a kenyérszákjába. Erre aztán avval boszulta meg magát, hogy beszélni kezdett ruganyos madracról, paplanos ágyról, pelyvákosokkal... és nekünk igazán olyan szívájdalmat okozott véle, hogyha véletlenül nem lettünk volna annyira fáradtak, hát elhúztuk volna a nótáját. (Polytatjuk.)

Zób Mihály.

ezek kérem játékkatonák. Hogy mennyire elrajzoltak és idomtalanok és mennyire nem felelnek meg a gyermekjétek nevelő hatásának, azt még a laikusok nagy része is belátja és mégis ilyen rossz és csunya a hazai ipart egyáltalán nem pártoló játékkal örvendeztetik meg a szülők a gyermekeiket. Hol vannak még aztán a gyermek katonaruhák, a pénz-, szivar-, cigarettatárcák, a szövetségesek dísz gyanánt rosszul alkalmazott címereivel és nemzeti színeivel, zsebtükrök uralkodók arcképeivel, zsebkendők, u. n. honvédzsebkendők, ennek kérem ez az üzleti szakkifejezése, ezt egy Bécsben keltezt számlán láttam. Hogy mi minden van egy ilyen zsebkendőn, azt nem is kísérel meg leírni; könnyebb volt Dante-nak a pokolról énekelni, mint a zsebkendőre nyomtatott rajzról egy világos és összefüggő képet adni, annyi minden van rajta.

Csak két tényre hívom fel itt a közönség figyelmét, az egyik az: a zsebkendő alsó szélén oda van nyomtatva magyarul és német nyelven „Törv. védve”; a másik az, hogy az osztrákok a gyárosokkal egyetemben végre megtanulták a „honvéd” nevet — üzleti érdekből — Nem hagyhatom figyelmen kívül azokat a tintatartókat sem, amelyek egy srappnel alakját öltötték magukra, vagy pedig a papírvágó kések, amelyeknek kard alakjuk van; miért kell egy papírvágó késnek kardnak lennie?

Lépjünk be egy képeslapkereskedésbe; ott látjuk az u. n. matt és fényes levelező lapokat, amelyekből már béke időben is nagyon jól laktunk. Mindegyik lapon egy bájos vörös-kereszt és egy kikent bajszu huszárgyerek, a családi tűzhelyre visszatérő népfelkelő stb. tekint le ránk, kivitelük rettenetesen művésziellen, a sokszorosított ipar bölcsőkorára emlékeztetnek. Ugy látszik a képeslapgyáros urak nem elégedtek meg az izléstelen témával, hanem még versecskékkel és különböző felirásokkal látták el lapjaikat, mint pl. „Örömbír a távolból”, „Boldog viszontlátás”, „Messzeszálló sóhaj”, „Gondos kezek” stb. stb.

Egy női div t áru üzlet kirakatában láttam egy alkalommal egy kötényt valamelyik kék festő műhelyből került ki. Ugyancsak a szövetséges uralkodók képeivel és címerekkel volt díszítve. Eltekintve a rettenetes elrajzolásoktól, szeretném azt a feleletet kapni, hogy mi keresni valójuk van a háborus szimbólumoknak egy munkára vagy a piacra siető paraszt asszony kötétyén? És itt gondoljunk vissza a régi magyaros mintázatu kék festő munkákra.

A háborus izléstelenségek terjesztésében részt vesznek a cukrászdák is. — Láttam egy tortát, amely egy várnak a alakját vette fel, másik alkalommal láttam egy tortát, rajta magyar és német, eget ostromló katonákkal. Ugy látszik ezeket a torkoskodó gyerekek ellen találták ki, mert bizony ilyen tortától azt hiszem megijednek a gyermekek. Képzelnék el egy ilyen tortát valamilyen házi ünnepély alkalmával egy békes család asztalán; mennyire kirí az onnan.

Utóbbi időben sok háziasszony és házi kisasszony vagyainak netovábbját képezi, hogy egy srappnelküveltyt szerezzen be t. i. vagy a ház urának az íróasztalára állítják, mint levénehezéket, vagy pedig virágvázának használják fel. Virág és srappnel, élet és halál. Igaz, hogy nem kell attól félni, hogy takarítás közben eltörik, de könnyen megeshetik az, hogy egy ilyen nehéz tárgy ha leesik, a takarítást végző nőnek súlyosan megsértheti a lábát.

A fővárosban és nagyobb vidéki városokban látni lehet mostanában fából készült szobrokat, amelyek a jótékonyág gyakorlásának leple alatt agyon vannak verdesve vasszőgekkel. Testet öltött a „fából vaskarika” ismert közmondás. Ez ellen a művészeti lapok is sokat irtak, persze — hiába. Ezt is a külföldtől vettük át. Hiszen mi a külföldtől mindent olyan könnyen veszünk át, mert azt hisszük, hogy az csak jó és szép és hogy ez már mind keresztül ment a tűzpróbán, saját nemzeti lényünket pedig

Nem is sokáig mentünk már aztán vonaton, talán egy husz percig s kiszállítottak bennünket. Megkezdődött a sokszor végnélkülinek tetsző gyaloglás, amely bizony a háborunak legnehezebb és legfárasztóbb követelménye, nem egyszer szenvedése. Oh, emlékszem, mikor harmincöt éves, vakmerő, edzett, keményarcu magyarnak könnyen c-ordult ki a szeméből s mikor megkérdeztem: mi baja? hihetetlen csodálkozással nézett rám s úgy nyögte ki:

— Hát a hadapród urnak nem fáj a lába!?

Vigasztalni sem tudtam, hiszen nekem is az volt egyetlen gondolatom, hogy csak öt percig pihenhetnék, vagy legalább öt percig állhatnék egy helyben. Pedig utána rosszabb lett volna elindulni.

Előfordult az is, hogy hárman-négyen öszszekapaszkodva s szorosán felzárkózva az előttünk menőkhöz dőlleszkedve menetközben egész vigan aludtunk. Csak akkor ébredtünk fel, mikor az egész menet oszlopon végig utazott-morgott az elől kiadott vezényszó: „Állj!” Mi is továbbadtuk s közben háborzongva tapasztaltuk, hogy térdig vízben állunk s velünk együtt még vagy hetven előttünk meg utánunk álló honvéd.

A víz csendesén lecsogott körülünk, szinte jól esett égő sajtó lábunknak. Csak az éjszaka sötéte tetszett elviselhetetlennek. Hiába meresztettük szemünket jobbra-balra, abszolút semmit nem lehetett kihámozni a sötétből. Szorongó érzés fogta el lelkemet. S biztam a többiekét is, mert éreztem, hogy hadnagyom jobban magához szorítja karomat.

teljesen elhanyagoljuk; hiszen ami a külföldnek jó, nem bizonyos, hogy az megfelel-e a magyar nemzetnek.

Véleményem szerint csak azt szabadna nyilvánosság elé bocsátani, ami szép, új és — magyar.

M. Zs.

H I R E K.

A tizennyolc évesek.

Országszerte új felhívások hirdetik, hogy a haza új áldozatot kér: a tizennyolc éveseket. Mindenki tudja, hogy ez a kérés is el fog következni, éppen ezért sem meglepetést nem kellett, sem felűnést nem okozott: olyan természetes, olyan magától értetődő már, hogy amink van, azt mind oda kell adnunk a közös célért Husz küzdelemmel teljes, nehéz hónap van a hátunk mögött s e csodálatos idő megérlelte bennünk azt a tudatot, hogy a áldozat kötelesség, hogy a lemondás hazafiúi erény, hogy a hívó szó nem rideg parancs, hanem szükségesség, amely mindnyájunk érdekében történik.

Oda kell adnunk mindent, hogy kivihassuk a végső győzelmet és egyetlen szót sem szabad ejtenünk, akármit is kérjenek tőlünk. Husz küzdelem hónapra tekinthetünk vissza s a jövő homályosságából egyre láthatóbban, egyre fényesebben tűnik elő a boldog béke reménye: áldozat-e tehát, ha a végső győzelmet siettetjük s a várva várt béke idejét közelebb hozzuk magunkhoz? Semmi kétség, hogy mindazok, akiket most szólítanak a zászló alá, a kötelesség teljesítésének azzal a tudattal sorakoznak, amely már eddig is győzelemre vezetett bennünket. Valamir csodálatos fatalizmus él a lelkünkben, hogy mindannak ami most történik, így kell történnie s ez a meggyőződés, ez a vak hit a magunk igazában vitt bennünket diadalról diadalra.

Ellenségeink sorában hiába keresnők ezt a hősteket nevelő érzést, hiába kutainók ezt a félisteneket teremtő erős hitet; ott a rosszindulat az irigység és az elkeseredett, tehetetlen düh vertek tanyát a lelkekben.

Azok, akik majd most fognak elmenni, ugyanezzel az érzéssel mennek. Abból a fajtaból valók, amely a világ minden tája felé megmutatta rettenetes erejét és félelmetes hitét; abból a páratlan, nagyszerű fajtaból, melyet ma minden népnek népek csudálnak. — Magyarok ők is és ez a fajta évszázadok óta nem tett egyebet, mint áldozatot hozott és győzött.

Most legkisebb fiainkat adjuk oda, a 18 éveseket, akik alig kerütek ki az iskolából, máris a vérükkel fogják öntözni a földet, amelyen csak ezennel fognak élni. — A szívünk nehéz, a szemünk könnyes, hiszen még magunk előtt látjuk az időt, amikor a gyerekszobában játszottak, de oda kell adnunk őket, hiszen ők maguk is a lelkesedés szent tüzével mennek a büszke győzelemért és a boldog hékéért.

— Köszönő átirat az előljáróshoz.

Sümege város előljárósa a helybeli tüzér ővívőnek a harctérre 1 hordó bort küldött. A bor megérkezett a harctérre, melyet az alábbi sorokban köszön meg balazsfalvi Kiss Ferenc tüzérszázados:

Sümege város Tekintetes Előljáróságának!
Harctér 1916 III. 16. Sümege

Fogadják azon szives figyelemért, melyben bennünket részesítettek, úgy a magam mint tisztárskim nevében hálás köszönetemet.

Különös örömet okozott nekem azon jó viszonyról hallani, mely a város tisztelt közönsége s az én parancsnokságom alatt álló lovas tüzérszázad kötelességeibe tartozók közti fennáll.

Ha nem is magyar ajkúak, de mind kiváló katonák ők, kik példátlan vitézséggel és csodálatra méltó kitarítással küzdenek a háború minden nehézséget elfeledve, veszélyt és félelmet nem ismerve, számos ellenségeink ellen.

Csak a közelmuliban is sokszórosan emlegetett Niciczkyó hídfő védelmében kiváló teljesítményekre tekinthet vissza a 10. lovas tüzérszázad, melynek három őtege ezekért a harcokért a legutóbbi néhány hét alatt több mint 100 kitüntetést kapott.

Azon reményben, hogy nemsokára a dicsőséges béke elérése után én is megismerhetem Sümege város tisztelt közönségét. Maradok hazafias üdvözzellett!

Balazsfalvi Kiss Ferenc
cs. és kir. tüzér százados.

— A 47—48 évesek behívása. A hivatalos lap legutóbbi száma a honvédelmi miniszter rendeletét közli, amely hadbaszólítja a 47—48 éves alkalmasnak talált népfelkelőket. A rendelet értelmében az öreg regruták ezen csoportjának az illetékes honvédkiegészítő parancsnokság, illetve császár és királyi kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére április 5-én kell bevonulniok.

— A katonák husvéti szabadsága. A hadügyminisztérium sajtóügyi osztálya közli, hogy amennyiben a szolgálat megengedi, a keresztény katonák április 21. és 22-ének délutánjain és április 23-án, az izraeliák április 17 délutánján, április 18-án és 19-en szabadnapot kapjanak. E rendelkezés ki fog terjedni a hadifoglytáborokra és az e táborokon kívüli dolgozókra is.

— Fém tárgyak átvétele Sümege. A sümegei járásban levő községek fém tárgyaiknak átvétele március 31-én, Csabrendek és Sümege fém tárgyaiknak átvétele pedig április 1-én lesz, mindenkor Sümege város tanácstermében, mind a két nap d. e. 9 órától fogva. Ezen időre az érdekeltek tartoznak megjelenni és fém tárgyaikat átadni.

— Cukorjegyek Bécsben. Az osztrák kereskedelmi miniszter megjelent rendelete szerint Bécsben cukorjegyeket fognak kiadni. A rendelet egyben megállapítja a cukorforgalmazás mennyiségét és egy-egy személyre havonta 1¹/₂ kiló cukrot engedélyez. Jövőben cukrot csak cukorjegy ellenében lehet kapni és csak az kap cukorjegyet, akinek háztartásában fejenként nincs több, mint 8 és fél kilogramm cukor. A cukorjegyekre vonatkozó rendelet nem terjed ki a kávéházakra és vendéglőkre.

— Az öreg népfelkelők hadisegélye. A most bevonult öreg népfelkelőkkel nemcsak a katonai hatóság bánik a korukat és társadalmi helyzetüket méltányoló módon, hanem a polgári hatóságok is azon vannak, hogy megkönnyítsék visszamaradt családjaik helyzetét. A kormány még a bevonulás előtti napokban rendeletet adott ki, hogy ily családok hadisegély-ügyét soronkívül bírálják el a hatóságok. Egyes esetekben a segély 50 százaléka erejéig előleget is adnak. Önálló iparosoknál és kereskedőknél folyósítják akkor is a segélyt, ha műhelyük, üzletük nem is szünetel, de igazolni kell, hogy a bevonulás révén az üzlet vagy műhely jövedelme nagy arányban csökkent. Végül a rendelet figyelmezteti a hadisegély-munkával foglalkozó tisztviselőket, hogy az öreg népfelkelők családtagjaival való érintkezésben legyenek előzékenyek és udvariasak.

— A gyógyszerek árának felemelése. A belügyminiszter, tekintettel a nagy drágaságra, megengedi a gyógyszereszeknek, hogy 1916 április 1-től fogva a gyógyszerek árához a gyógyszerészeti munkálatok díjának 20 százalékat hozzászámíthassák. Az áremelés a recepten feltüntetendő.

— Betiltották a tankönyvek változtatását. Tekintettel a háborús állapotokra és a nehéz megélhetési viszonyokra a vallás- és közoktatásügyi miniszter az összes állami intézetekre vonatkozólag akként rendelkezett, hogy a jövő tanévben a most használt tankönyveket változtatlanul meg kell tartani.

— Merénylet az ukki plébános ellen. (Helyreigazítás.) Dr. Pályi József ukki plébános az alantikban igazítja helyre márc. 12-iki számunkban közölt hírt. Kérésének készsége teszünk eleget. A márc. 12. számban közölt hírből a tények úgy vannak elferdítve, hogy alaptalan gyanúsításokra adnak alkalmat. Nevezett személlyel hivatalomból kifolyólag kétszer váltottam szót és semmiféle „titkos okokat” a haragra nem szolgálattattam. „Éjnek idején” hiába leselkedett volna rám, mert az „éjjeleket” otthon szoktam töltetni. A leselkedés — mint a merénylet — csak 7-8 óra között történhetett. Valóiban az is hogy a merénylet a „lakáson történt, mert oda se este, se nappal nem szoktak ki bejárni és kivan zárva, hogy oda »férfi ruhába öltözött asszony» vagy bárki is észrevétlenül be- tehesse lábát. — Dr. Pályi József.

— Leveszik a csákórol a sasokat. A közös hadügyminisztérium elrendelte minden fegyvernemben a csákók préselt tombak sasának eltávolítását, minthogy annak nagy a réztartalma. Egyidejűleg a paradés csákóra a kétféle sas helyett av osztrák és a magyar közös cimert fogják alkalmazni. A közös hadsereg intézményeinek és parancsnokságainak hivatalos pecsétjeit, amelyeken eddig kétféle sas volt, kicserélik a közös címeres pecséttel. A kicserélés már megkezdődött.

— A Délvidék megszünt hadművelési területe. A budapesti és temesvári katonai parancsnokságok, illetve a budapesti, szegedi és kassai honvédkerületeknek a hadrakelt sereg körletébe eső Baranya-, Bács-Bodrog-, Torontál-, Temes-, Krassó-Szörény-, Ung-, Bereg- és Ugocsa vármegyék, valamint Pécs, Szabadka, Baja, Ujvidék, Zombor, Temesvár, Versec és Pancsova törvényhatósági joggal feiruházott városok a hadsereg főparancsnoksággal egyetértőleg 1916. évi március hó elsejétől kezdődőleg a működő hadsereg területéből kivételtek. Ennek folytán a jelzett időponttól kezdve a délkeleti hadszíntérhez csupán a zágrábi kerület területéhez tartozó vármegyék, az északkeleti hadszíntérhez pedig csak Maramarosvármegyé tartozik.

— A hadifoglyok hivatalos listája. A hadügyminisztérium március 11-én közre bocsátotta a hadifoglyoktól szóló 1-ső számú betűrendes hivatalos kiadványát, amelyben a hadifoglyok neve mellett csapattestüket, illetőségi helyüket és azt, hogy a foglyokat hova vitték tünteti fel. A névjegyzéket a hadügyminisztérium a Vöröskereszt Egyesület által küldött laistromok alapján állította részben össze. A hadügyminisztérium első számú listája csak a hadifoglyok egy részét sorolja benne fel.

— A háboruban is gondoljunk szülőinkre. Kifogástalan, gyönyörű szép, kétéves gyökeres szőlő oltványokat, hiányok pótlásához, új telepítéshez szállít kicsinyben és nagyban, postán vagy vasúton, az országban előnek ismert »Milletep« Nagyösz. Ugyanott olcsóan kaphatók: Portális Montizola, Arrámonrupestris, Murveder és Berlandien sima és gyökeres alanyok.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Steckenferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a.Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen elismert hatásánál fogva s a fő- és szépség gondozásában való föltűnőhatatlanságáért. Ezernyi elismeréssel! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stl. — Hasonlóképpen kitérő Bergmann M. nera liliumkrémje (80 fillér egy tubus). Kitérő szerzői kezek gondozására.

APOLLO

mozgófényképszínház • Ramassetter-utca.

Egy tengeri hajó elsülgedése!

Március 25 és 26-án szombaton és vasárnap:

Látványosság! Látványosság!

ATLANTIS

Az egész előadást betöltő dráma 5 felvonásban.

H á b o r u s k é p

Messter hét 15.

HELYÁRAK: Páholyszék (4 személyre) 4 K, Zsöllye 80 f. Kőrszék 60 f. Támlásszék 40 fillér. **G y e r m e k j e g y:** Páholyszék 60 fillér Zsöllye 50 fillér, Kőrszék 40 fillér. Támlásszék 2 fillér.

KATONÁK: (őrmestertől lefelé.) Zsöllye 70 fillér. Kőrszék 50 fillér. Támlásszék 30 fillér.

Kezdeté mind a két nap d. u. 3³⁰ és este fél 9 órakor.

Április 2-án
A Conan Doyle ciklus II sorozata.
A s átán kutyája
detektív dráma.